

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 sierpnia 2022 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 22 lipca 2022 r. ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat na 47. posiedzeniu, w dniu 4 sierpnia 2022 r., po rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw, zdecydował o jej odrzuceniu.

Po zapoznaniu się z treścią i wysłuchaniu przedstawionych w trakcie prac senackich opinii oraz po przeprowadzonej debacie Senat zdecydowanie krytycznie ocenił przedłożoną ustawę i stwierdził przede wszystkim, że:

1) proces konsultacji miał charakter pozorny i nie prowadził do uwzględnienia w tekście projektu bardzo licznych uwag proponowanych przez podmioty konsultowane,

2) ustawa wprowadziła bardzo liczne, rygorystyczne zmiany pogarszające warunki pełnienia służby przez funkcjonariuszy Służby Więziennej,

3) powołanie do życia nowej jednostki organizacyjnej SW o uprawnieniach przysługujących służbom specjalnym zwanej Inspektorem Wewnętrznym Służby Więziennej (IWSW) stanowić będzie nowe narzędzie inwigilacji, które będzie mogło być skierowane przeciwko osobom spoza kręgu Służby Więziennej, nie podlegając jednocześnie żadnej kontroli zewnętrznej, w tym kontroli Sejmu i Senatu.

W trakcie dyskusji w Senacie szczególnie negatywnie wypowiedano się o przepisach, które stanowią w art. 23zd o utworzeniu przez Ministra Sprawiedliwości funduszu operacyjnego, do którego nie będą stosowane przepisy o finansach publicznych, rachunkowości i zamówieniach publicznych. Finansowane z niego będą podejmowane przez IWSW czynności operacyjno-rozpoznawcze oraz wynagrodzenia POZI czyli poufnych osobowych źródeł informacji (tajnych informatorów).

Senat krytycznie ocenił znaczne rozszerzenie liczby stanowisk (27 różnych stanowisk począwszy od dyrektora biura w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej po kierownika zespołu czy kierownika apteki w zakładzie karnym lub areszcie śledczym), których zajmowanie będzie następować nie jak dotychczas w drodze mianowania, lecz w drodze powołania. Zmiana ta wiązać się będzie z obniżeniem stabilności służby gdyż osoba powołana może być odwołana ze stanowiska w każdym czasie przez organ, który ją powołał.

Niepochlebne opinie dotyczyły również wydłużenia z 6 do 12 miesięcy czasu trwania delegowania funkcjonariusza, bez jego zgody, do pełnienia służby w innej jednostce

organizacyjnej. Tak długi czas delegowania poza miejsce zamieszkania funkcjonariuszy będzie miał destrukcyjny wpływ na życie rodzin funkcjonariuszy i ich stosunek do pełnienia służby, a tym samym atmosferę pełnienia służby.

Dwukrotne wydłużenie okresu zatarcia kary dyscyplinarnej także będzie służyło pogorszeniu warunków pełnienia służby uniemożliwiając awans, uzyskanie podwyżki lub nagrody, przez długi czas, nawet w przypadku nienagannie pełnionej służby.

Wszystko to będzie wpływało na stopniowe obniżanie się morale funkcjonariuszy i przypuszczalnie spowoduje odejścia z szeregów Służby Więziennej do innych formacji, oferujących bardziej przyjazne warunki służby.

Należy dodać, że w debacie senackiej odmówiono przymiotu konstytucyjności dodawanemu w ustawie o Służbie Więziennej przepisowi art. 240a, w zakresie jakim stanowi, że gdy istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia od wykonywania obowiązków służbowych, Dyrektor Generalny albo Minister Sprawiedliwości mogą zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych funkcjonariusza zajmującego wyższe stanowisko kierownicze aż do czasu wydania postanowienia w przedmiocie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, jednak na okres nie dłuższy niż 60 dni.

Nakaz określoności przepisów prawnych (por. wyrok TK z 22 czerwca 2010 r., SK 25/08, OTK ZU nr 5/A/2010, poz. 51, pkt III 2.2.), znajduje swoje źródło w zasadzie demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji), stanowiąc jedną z dyrektyw poprawnej legislacji; ma zastosowanie w wypadku wszelkich regulacji, kształtujących pozycję prawną obywatela. Tymczasem omawiany przepis budzi poważne zastrzeżenia z powodu jego niedookreśloności i szerokiego pola do podejmowania decyzji o charakterze dowolnym i arbitralnym ponieważ w żaden sposób nie wskazuje przyczyn ani okoliczności mogących skutkować odsunięciem od wykonywania czynności służbowych. Nie przewiduje się żadnego mechanizmu kontrolnego, nie precyzuje powodów działania organów uprawnionych ani praw osoby nim dotkniętej.

Senat wyraża przekonanie, że wskazane powyżej argumenty w pełni uzasadniają decyzję o odrzuceniu ustawy w całości.